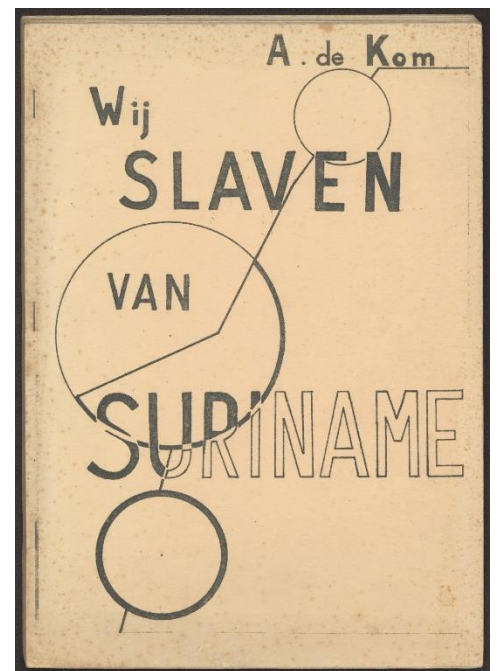

Bulletin mei 2024

Manifest in roefdruk. Anton de Kom en Surinaamse Studenten Unie in Leiden

Lezing door Garrelt Verhoeven en Paul Day, 14 mei 2024

In deze lezing vertellen mede-oprichter en oud-lid van de Surinaamse Studenten Unie Paul Day en boekhistoricus Garrelt Verhoeven (Universitaire Bibliotheken Leiden) het verhaal over de bijzondere rol die Leiden speelde in de herwaardering van Anton de Kom. In 1934 publiceerde De Kom zijn antikoloniale manifest *'Wij slaven van Suriname'* (Amsterdam, uitgeverij Contact, 1934), een uitermate belangwekkend boek in de Surinaamse vrijheidsstrijd. Een jaar eerder was De Kom door het koloniale bestuur in Suriname het land uitgezet en vertrok hij met zijn gezin naar Nederland. Tijdens de Tweede Wereldoorlog sloot De Kom zich aan bij het verzet en zette hier zijn strijd tegen onrecht voort. In 1944 werd hij gearresteerd en opgesloten in het Scheveningse Oranjehotel en later overgeplaatst naar kamp Vught. Op 24 april 1945, luttele weken voor het kamp werd bevrijd, overleed De Kom in Kamp Sandbostel in Duitsland.

Gestencilde roefdruk van 'Wij slaven van Suriname' door de SSU (Leiden 1969)

Foto: Piet Zwart

Anton de Kom behoort nu tot de Canon van de Nederlandse Geschiedenis en speelt ook een grote rol in dit herdenkingsjaar van het Nederlands slavernijverleden. De kiem voor de herwaardering van Anton de Kom werd gelegd in het Leiden van de jaren '60 van de vorige eeuw, waar veel Surinaamse studenten kwamen studeren aan de Leidse Universiteit. Zij verenigden zich in de Surinaamse Studenten Vereniging, waaruit enkele jaren later de Surinaamse Studenten Unie voortkwam. Zij ontdekten het meesterwerk van De Kom in de Universiteitsbibliotheek aan het Rapenburg in Leiden en besloten om het boek opnieuw uit te geven.

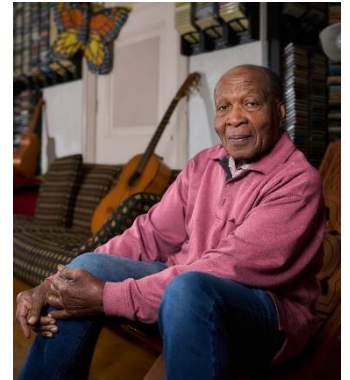
Lees verder op pagina 2.

Aanvang lezing 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur, aanmelden niet nodig

Locatie: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2, 2352 TD Leiderdorp. Niet-leden betalen 8 euro p.p.

In deze lezing vertellen Verhoeven en Day over de SSU, de ontdekking van 'Wij slaven van Suriname' en de bijzondere manier waarop zij het boek opnieuw publiceerden en over het blijvende belang van De Kom in de Surinaamse en Nederlandse geschiedenis. De lezing sluit aan bij de gelijknamige tentoonstelling die momenteel (tot begin juli) in Museum De Lakenhal in Leiden te zien is. Zie ook:

[Paul Day en Garrelt Verhoeven over tentoonstelling 'Strijden ga ik'](#)

2. Komende lezingen en activiteiten

- 14 mei 2024 Lezing over Anton de Kom door Garrelt Verhoeven, initiatiefnemer tentoonstelling 'Strijden ga ik' in De Lakenhal én Paul Day, lid Surinaamse Studenten Unie over zijn toenmalige rol t.b.v de bekendheid Anton de Kom.
- 11 juni 2024 'Wandtapijten ontrafeld, warm, fabelachtig en prestigieus' door Sophie Tutelaers
- In juli en augustus zijn er geen lezingen
- 10 september 2024 Lezing over Iran door Karin Braamhorst
- 8 oktober 2024 Lezing over de architectuur van Frank Lloyd Wright en/of Calatrava door Marcel Teunissen
- 12 november 2024 Lezing met veel muzikale (live) fragmenten over 'Overeenkomsten tussen de muziek van Ludwig van Beethoven en Sonny Rollins'; componeren in de huidige tijd, door Huub de Vriend

3. Terugblik lezing 9 april door Martijn Pieters:

'Pracht en praal onder de Bourgondische hertogen

Als er een ding duidelijk is geworden tijdens de boeiende lezing door Martijn Pieters, dan is het wel dat de Middeleeuwen allerm minst saai en kleurloos waren! En zonder de Middeleeuwen zou er geen Renaissance zijn gekomen.

Philips de Stoute (1342-1404) erfde als Franse koningszoon het hertogdom Bourgondië en met zijn zoon Jan zonder Vrees zorgde hij ervoor dat er een ongekende rijkdom aan kunst kwam. Philips trouwde met Margaretha van Male uit Vlaanderen en daardoor werd zijn hertogdom uitgebreid. Er is veel bekend over de pracht en praal aan het Bourgondische hof door de stichting Chartreuse de Champmol (bij Dijon), waar in de administratie veel terug te vinden is wat er toentertijd is besteld. Er waren ongeveer 50 residenties van de Bourgondische hertogen die erg luxe werden ingericht, soms ook met waterleidingen met kraantjes. Het Château de Germolles (nu nog te bezoeken bij Beaune) werd door Philips en Margaretha helemaal opnieuw ingericht en verbouwd.

Vele hofkunstenaars, o.a. Claus Sluter en Jean de Beaumetz, zijn daar aan het werk geweest, en de wandschilderingen met de letters P en M en bloemmotieven met margrietten ter ere van Margaretha zijn nog te bewonderen.

De hoofdresidentie werd een prachtig paleis bij Dijon, bij de Chartreuse de Champmol, klooster van de Kartuizer orde, dat door Philips werd gebouwd, ook met behulp van geld van zijn overleden schoonvader. Claus Sluter en Claus de Werve bouwden de beroemde Mozesput in de kloosterhof met prachtige realistische beeldhouwwerken, zeer bijzonder voor die tijd. De profeten zijn allemaal verschillend, het was het beste van het beste voor die tijd. Ook de wenende engelen de 'pleurants' op de albasten graftombe van Philips, gemaakt door Claus de Werve, zijn schitterend.

In 1404 werd Philips opgevolgd door zijn zoon Jan zonder Vrees (1371-1419). Deze was betrokken bij diverse intriges, oorlogen en overleggen tussen Frankrijk en Engeland en ook bij een dreigende burgeroorlog in Frankrijk. Hij wordt uiteindelijk vermoord in 1419 en krijgt ook een graftombe met 'pleurants', net als zijn vader.

4. Van het bestuur

Terugblik Amateur Kunstenaars Expositie 6 en 7 april in atrium gemeentehuis Leiderdorp

Wij kijken terug op een fantastisch weekend met prachtige amateurkunst. Uiteindelijk waren er 85 deelnemers die samen 170 werken inleverden. Ruim 600 (!) bezoekers kwamen ernaar kijken. Verschillende muzikanten verzorgden gezellige achtergrondmuziek.

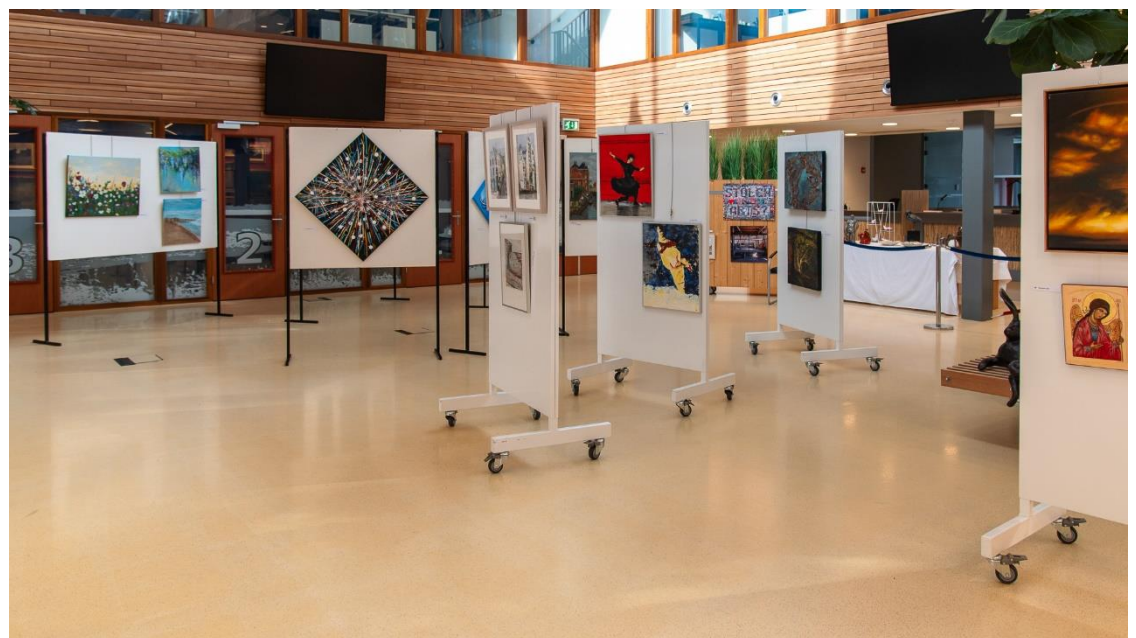
Wij hebben veel positieve reacties gekregen over de kwaliteit van de werken en de inrichting van de tentoonstelling. Hieronder een foto van de feestelijke opening door wethouder Herman Romeijn en enkele beelden van de inrichting. Over twee jaar weer een expositie, dat staat vast!

Zaterdagochtend:
Officiële opening door
wethouder Herman Romeijn

Nog enkele foto's op pagina 4.

Met dank aan de fotografen Pieter Sleeboom en René van Loen

